

Slagis-Oplegneru.

Anna Tang Barfoe.

September 1921.

17
Gravskrift efter Else Fengers Exemplar af "Sørge-Taales"
indsigtede af Ellere Umyndlige ved en Højtådelig Faders Gavn
Köln. 1774.

Metalpladen med denne Indskrift maa nokent vare ned
gravet med Kirken, ved Flytningen af det aldete Kirke ind paa Kirke-
gaarden i 1867.

Hvor tyndt er Skillerummet mellem denne og hin Verden!
I eet Øjeblik aander Døden paa Livet indarbejdede Bølle
og den brister.

Det berise Lærningerne, som hvile her, af

Hr. Peter Fenger

Grosserer i Kiöbenhavn

Taknemmelig erkjendte den Salige Lids Forsyn og Naade

I at lade ham fødes og opdrage af hæderlige Forældre

Udi Livet, hvor han 1719 d. XXIII October saae Ligtet.

I at ledsage hans Ungdom og lykkesaliggjøre hans Handlinger

Uden- og indenlands, hvor han rejste og boede,

I at forene ham i Aaret 1758 med en from og dybtbar Ægtefælle,

Madam Else Brok

I at velsigne ham med en traalefuld og velsunde Afkom,

Af hvilke Frønde hviler fæm, men Ellere her samme en Fader.

Han bygte sin Grav midt i sit Arbejde, thi han arbejdede
til den sidste Hrils,

Som indfaldt Jule-Nat 1774

Da Døden med et overilende Slag berøvede ham
Tid til at tage Afked med sine Venner paa Jorden,
Men ikke til at anraabe sin Ven i Himmelen,

Som kiedeligen armannede hans Sjæl,

Menneke!

Live! er et Gjælligs Rov!

Rijg derfor dit Haab paa en ridødelij Grund!

De følgende tre Gravskrifter er afskrevne af Chr. Barmekow efter de
paa Kirkens factgorte Metalplade, som loinedes fra disse, inden de
medgavdes paa Kirkegaarden d. 25. April 1912.

(Chr. Tenger fødte Broder.)

Vel Dig!

Diu har lykkelij overvundet alle Dine Trangler,
Fra din Fødsel i Randers d. 18. Junii 1737

Var Diu svag!

2
Din indgik Egtelov d. 14. Junii 1758, i Kiöbenhavn
Med

Eroren Peter Fenger

Og blev Moder til 13ten levende Börn;
Men Din forlodes, ved en plödselig Död, af Din Egtelovs
den 24de Decr. 1774

Du tabte den største Deel af Din Formie;
Din Tillid til Forsynet blev lige urådkelig;
Du opdrag Dine Börn, som den fortreffeligste Moder;
Men Ljv af dem bortkaldtes efterhaanden fra Dig;
Du knurrede aldrig mod Forsynet;
Men blev stedse mere og mere Himmelsk sindet,
Derfor var Du tilfreds i Livet,
Derfor kunde Du döe roelig,
Den 27. Janⁿⁱ 1811

Vener!

Lader os stræbe at ligne Hende,
at vi kunne bliv lige saa rettilfreds i Livet
Lige saa roelige i Döden.

Fler gjemmes Støve

af

Johannes Fenger

Tabefabrikant og elegeret Borger

her af Staden

föd d. 9de Decbr. 1767

gift d. 18. Juni 1806

med

Christine Lorentze Meinert

og

död d. 16 Maj 1829

Et hæderligt og velignet Eftermaal af en
stille retskaffen Vandel efterlader han
sin sørgende Aftesalle og 3 Børn til
Tröst og Opmintring, medens de vander
her i Dödens Skjægedale.

Men naar dette Forkrænkelye er iført Uforkrænkelyhed og dette
Dödelijæ er iført Udödelijghed, da opfyldes de Ord, som skreut
Döden er opeligt formedelt Seier

1. Cor. 15. 54.

5

Martine Helene Meinert

född d. 13. August 1775

gift d. 8. Juni 1796

med

Rasmus Tenger

Præst ved vor Frelses Kirke.

Hun havde 10 Børn og 34 Børnebørn
af hvilke 5 Sønner og 30 Børnebørn overlevede hende.
Hun døde d. 26. Septbr. 1856, 81 Aar gammel.

De som ere plantede i Herrens Hus, de skal grønne
i vor Lids Forgaarde, de skal endnu bare frugt, naar
de ere graahardede, de skal vare saftige og grønne, at
forkijnde at **HERRER** er min **KLIPPE** og at der
er ikke Uret i Ham.

Ps. 92.

Ved Nicolaj Ernst Fengers Død skrev Broderen Rasmus
Fenger, der fra 1794 var Præst ved Vor Frelses Kirke paa Christian
havn.

Kan trofast Venkab gjøres iforglemmelij,
Da indeledes aldrig Mindet

om

Nicolaj Ernst Fenger

Han var født den 8de Decembris 1762

Og levede blot for sine Venner,

Han fandt den bedste Veninde og kjærligste Aftensage

i

Fruen Marie Sophie Paj

Som han forenede sig med i Aftenskab den 2^{den} August 1797

Deres Kjærligheds Baand knyttedes endnu stærkere,

Da hun glædede ham med en liden Datter.

Men at det stærkeste Venkabs Baand maatte bryde

Ved hans Død den 3^{die} Septembris 1798

Dog Venner sørger ikke!

Thi Edes iforglemmelij Ven døde med den Forsikkring

At han skal se Eder igjen,

Jen bedre og saligere Tilstand.

7
*) Erindring var i de sidste Aar hans Kapellan og holdt Lig-
talen over Rasmus Fenger (finder i
og den skildrer han som en af de Stille i Landet, hvis Gjerning ikke
kan fordrage Uretfærdighed" og til hans Jordfærd digtede Erindring Sal-
men: "Som Martin Blomst bemærker Page 111, bogen af jordens Loh og
rande. N: 451 i Salmebogen.

Datteren Mette Elisabeth Fenger døde tidligt og efterlod
sin Mand med en 16 Aarig Søn*) og en 11 aarig Datter*). Fra 22. Maj
1847 til sin Død saa Frederik Hjørt Enkemænd

*) Andreas Hjørt f. 18/10/1830

**) Marie Sophie Hjørt, f. 25/2. 1836.

Andreas Ewald Mennets Friekrev til Møden Kristine
Nøe. 1773 7/6.

Afkæret og conferent 1889^{5/11} efter Originalen i Pastor
emer. Alfred Mennets Æje
af Fr. Kranz. (Registratøren)

Kære Jonfrue Nøe!

Naar jeg seer hende saa glemmer jeg alleting, hvad jeg har
at spørge eller sige, og det er dog fornødent at jeg noget nøiere
inderrettes om min hidindtil tynnde Skiebne. Et Fjælblik
at tale med hende er ogsaa saa meget bevarlig og saa van-
skelig at erholde, at jeg har fordristet mig at tilskrive
hende disse faa Linier.

Jeg ønskede gjerne at vide: 1. om de Par Gange hendes
Mama har kaldt paa hende, er skeet for at forebygge
vores korte Samtaler, 2 om Hendes Papa har seet Brevet
og hvad der foranledigede at min Begjering ogsaa kom
paa Tale i Fredags Morges, 3 om Hendes Forældre, Fader
eller Moder har taget noget Løfte af hende i denne Begj-
renhed og hvorledes, 4 om him ikke formener at ved at
tælle, være stille og taalmodig, samt at see Tinden an,

Tiden, som forandrer alleting, jeg kunde forhaabe et
ønskeligt Udfald, 5 par hvad haade jeg skulle gøfore mig
imod hendes Forældre og hvad der kand have forarsa-
get at de nu ere blevn mig vrede og forandret deres
Tanker. Disse og flere Ting ønskede jeg kærtelig gjerne
at vide for at have en nærmere idé om min Tilstand
og hvad jeg kand vente eller haabe.

Jeg kand aldeles ikke finde mig deri, at det at jeg
ikke er iblandt Brøderne skal spilde mit inderlige
Guske, jeg troer at de er Lids Folk, som har den Lærdom
om Christi Forsoning i Forvaring, der ellers snart
kunde viddoe af Verden. At jeg hidindtil ikke har
søgt nærmere Connexion med dem, kommer til deels af
min Gemiths Berøffentid og sandt at rige, saa har det,
at de med en saa ringe Agtelse ansee Folk, som er indenfor dem,
holdt mig derfra. Om hendes Forældre havde jeg tænkt bedr,
men jeg maa meget beklage min Feiltagebe, siden nu det at
jeg ikke er en Broder, skal vare det eneste, som er mig til
Skade. Frelseren siger dog, hvorsom ikke er imod os, er med os,
dersom nu dette kunde siges, da Forlørerne gik omkring i
Verden, at de, som ikke holdt sig til ham, var med ham, fordi

de ikke var imod ham, saa kand det saa meget mere siges
om Brøderne, at de, som ikke ere imod dem, ere med dem, sig-
tel de sig er iblandt dem. Jeg ønskede gjerne Connexion med
dem, men noget meer Frihed i Tanker og Ord end sædvanlig
tilvaars. Det er jo dog meget naturligt, at en Person af min
Caracteer, hvis Vilkaar bringer det med sig at læse i alleslags
Bøger og er vandt til at tænke alting selv efter, kand faae
een eller anden Idee, der ved een eller anden Lejlighed kand
siges noget fremmed og usædvanligt. Lad være at min saadan
Idee ikke kan altid holde Stik, saa tror jeg dog at det bliver
holdt een til gode, naar mand mener det ærlig og læer(?) sit
Hjerte aaben til bedre Undersøttning. Dog veed jeg ingen Tanke
eller Meening hos mig, som en billig tankende Broder skal
kunne læste. Jeg erkjender ellers, føler og er overbevist om store
Ufuldkommenheder, hvoraf jeg anseer den for den største, at
Christi Forsønning er mig ikke kjær og rigtig nok til af Hjertets
Overflødighed at tale om og indbrede dette store Forløsnings
Værk hos andre. At jeg ikke saa let kand give Slip paa hen-
de kunde vel een eller anden ansee for lastværdig, men jeg
tror dog at jeg er at indskjælde. Hendes Følelse har alt læn-

11
geiden giord mig saadanne Forhaabninger, at jeg traar ikke
hand kinde satte sig imod sammes Ojfyldelse; hvori
det bestaaer, vil jeg ikke melde for det første, siden jeg
holder det for rettest at sige ham det selv først, og hvor-
leedes kinde jeg saa let give Slijn paa hende.

Hendes Forstand, gode Hjerte, behagelig Væsen, og,
hvorfor skulle jeg ikke sige hende det, ogsaa hendes
Persons Yndigheder er det, som jeg fornemmelig skatte-
rer hos hende. Jeg traar at dette, saavel som det Haab-
ning er giord, og den lange Tid jeg har inderholdt sam-
me, berett[ig]er mig til det inderlig Gudske om en For-
bindeelse med hende, om det var Guds behagelige Villie

Jeg er

meget diere Jomfrue

Nøes

Kiøbenhavn

d. 7. Junii 1773.

ijdmigste Tjener

A. E. Meinert

Udskrift: Tre Jomfrue Karen Kirstine Nøe
(Segl. Bogstavn M. i rødt Lak)

Brev fra Christens Mennest, f. Tang, til sin Broder, Ewald Tang.

Kiøbenhavn d. 9. Marts / 1839.

Min egen kære Broder Ewald!

Jeg har lovet Onkel Andreas, der er Medlem af det saaladte genealogiske Selskab at forliere mig i Jylland, angaaende den Elerke Familie, et Løfte jeg gav idet jeg stode for din Bistand til at gjøre Opdagelsen desangaaende, thi selv ved jeg rigtig nok ikke, hvordan jeg skulde fange det an. Det genealogiske Selskabs Formaal er at skaffe Oplysninger angaaende de mærkværdige Familier i Danmark, hvilke siden kunde komme descendendene til Fordel, især naar en af Familierne har efterladt sig Legater, eller hvad det er de kalder det, og da dette nu er Tilfældet med Statsraad Elers, der har stiftet det Elerke Collegium, saa mente jeg at det kunde være til Gavn for os, om vi kunde berise vores Familienkab med ham, da Familien altid har Fortrinnet fremfor andre. Naturligvis har Tønner, jeg har Tønner, og Din kan sents Tønner, og man kan ikke vide om det engang i Tiden kunde være dem til Nytte. Min

Bøn og Begiering til Dig, kæreste Broder, var da om Din ikke
 forhøre i Ringkjøbing, hos hvem ved jeg rigtignok ikke, men
 det ligger Din nok paa, hvorledes det har sig med vores
 Slægtskab med Provst Elers, der i sin Tid var Præst i Ring-
 kjøbing, fra Statsraad Elers til ham ved vi Berked, af Kirke-
 bøgerne vil vi nok noget lade sig indbringe. Fortiend mig ikke
 paa, søde Evald, at jeg til Dine mange Forretninger endnu
 følger flere, men da det jo er et Familie-Anliggende, kunde
 jeg ikke indelaa mig for at tage mig deraf. Af Brevens
 ju Fødelijemmet har jeg til min Glæde erfaret, at Din, Din
 Molly og Eders lille Pinds lere lykkelig og vel og har dig-
 tig at røre Eder i, ja det Riggeri er altid beredelig og dobbelt
 paa Landet, hvor man skal have Kaandværksfolkene at
 trækkes med baade til Logi og Begiering.

Lid jeg kunde melde noget godt fra vores gode Tante
 Doris, men det kan jeg desværre ikke, hidindtil har hun
 haft Agrel, men igaar og i Dag har hun næsten intet
 spist og det vækker, heller ikke kan hun godt taale at
 være oppe, hun er selv ved gode Mod og Doctor Mansa trøste
 hende til Foraand, ja gid den maa bringe hende Helbe-

dele. Vi er mi råde om at faae et Memne i Flue, som kin-
de vare om hende og tillige tage sig af Flue, men det er ikke
let at faa fat paa en i en Kave, som man kan vare tiert
med. Grandmama vil heller ikke gieme haa en slyg Dame
i Flue, da hui mome, der er slet intet for hende at bestille,
men naar hui forse blev vant til hende, vilde det nok
falde af sig selv, det er jo nodvendigt at haa et fornufly
danne Memne, der kan pleje den Sjige og se den 84aring
Kave til Gode. Jeg var i Dag hos Madam Lambertens for
at hore om hui ingen kiendte hui kinde give Anvisning
paa, men hui vidste ingen, mi skal et Advertissement i Brien

Jeg ved ikke om jeg maa fortælle Dig de her passerede Tuar,
begyndte, dog har Du ikke Tid at læse dem, saa er der vel
andre der har, jeg vil altsaa begynde, hvor jeg slap i Moders
Brev, som var ved Grandmamas Geburtsdag, denne gik da
godt fra Haanden, Frokosttiden var sat an til Kl. 11, til hui-
ken Tid det første Læ, som bestod af Onkel R., Tante H. Næ
og Nams samt min Nic. og jeg indfandt os, men Kl. var borte
4 förend det sidste Læ Frokostgjæster forlod Bordet, thi hele
Famlein blev paa den Maade efterhaanden stillet til
Bords. Grandmams var det ^{frant} Bæ, saarsom Tante Doris

Etatsraad Fenger sendte en hel Mængde smukke Brevstue
 som vidur selv for at gratulere. Tøndagen opadrede min
 Nicclaj og jeg om Tormiddagen og med det samme aflagde
 vi et Besøg hos Nats for at bede dem passere Røftenen hos os,
 vi fik ogsaa Løfte paa den, men Næmme skulde paa Concert
 saa at de først kunde komme sildig. Tophuus var hos Etats-
 raad Koefoed, som den Dag fyldte os 80de Rar. Samme Dag
 var det ogsaa vor Trillingers Fødselsdag, en sand Glædesfest
 for dem, hvortil de havde glædet dem i mange Tider. Man-
 dag var jeg med mine Døttre i Døttrekøben, til en Række
 som blev holdt over nogle Haandarbejder, som Eleverne havde
 forfærdiget til Fordel for de Vandlidte i Jylland, vi
 havde da ogsaa været med, der var Likhavens red og enhver
 Deel blev godt betalt, saa at 107 Rbd. 4 ff kom ind for hvad
 der ikke var 30 Rbd. værd, men enhver gav med Fornøiede
 og det var en ret morsom Comedie. Torsdagen havde vi et
 stort Hverseelskab, det var et som vi længe havde lagt for
 da Nicclaj var i Gield rundt omkring for modtagelse
 "Høflighed". Alting var da indrettet som Prins er ved alige
 Leiligheder, og vi skal Din enten Din vil eller ikke ogsaa
 høre, hvad vi fik. Selleni Lijne med Hans & Julienne søgne

Rilletter med Krebs, en stor Dijrenyg med Løjt, Felleffjyn
der, røget Oxehjort og Lax med grønne Orter, Rorunkarl
og Macaroni, en Gjarlotte med Abler og Fromage med
Rum, Agerbrøns, Kringe, Vanilleis, Vienbrøje og alleslags
Confect, dertil alleslags Vin. Ved Bordet blev Vædde,
maalt angaaende Ole Kirk afgjort og vi drak alle hans
Skal i Champagne Vin. Min Nicolaj skal jeg lide
Dig saa mange Gange for, Børnene tale endvi ofte om
Ortel Ewald, for nogen Tid siden jeg stod i Spejstuen
hørte jeg det jublende Udraab fra Løjer: der var Ortel
Ewald og alle gik og Ortel Ewald, Ortel Ewald idet
de løb ind ad Gangen til, og hvorn der løb efter dem, det
var mig, jeg tænkte nemlig, og det skal jeg sige, med Glæde
at Din irkelig var der, men snart maatte jeg til min
Argvæle høre, "vi lege bare" og dermed var den Overraskelse
forbi. Vores kære Moder vilde Dig tvivende Gange lide for
mig, Tid var læst, hun lader til at finde sig vel fornøiet
og veltilfreds med hendes Stilling, og kan jo ogsaa have det
meget godt, men det saa sjælden at Folk vil tilkæde at
de ere fornøiede, desto glædeligere er derfor, naar der findes
Undtagelser. Din Melly, vore Sødekone, Cousine Karne

17

og hvem der ellers skulde interessere sig for mig, beder jeg min
venlyste Fikem aflagt. Undskyld min kæreste Broder den
Alerlighed jeg volder Dig og behold i kærlij Erindring
Din
Dij oprigtig hengiven elskende Søster
Christine Meinert

Underskrift.

L. S.

Herr. Proprietar R. E. M. Tang

Norre Vølborg

fr.

Ringkøbing

Uddrag af Brev fra Christine Meinert, f. Tang, til hendes Søn
Pastor Alfred Meinert. (inden dato)

Vistnok har jeg kjendt noget til Familien i Korsgaard
ved Ulfborg Kirke, men mit Bekjendtskab gaar rigtignok
temmelig langt tilbage i Tiden (over 60 Aar). Dog mindes
jeg godt Anders Korsgaard, en iypaatvivlelig meget brav
Mand med et mildt og venligt Udse. Han havde mange
Børn og jeg erindrer at min Moder, der vilde besøge Konen
i Korsgaard, som havde Trillingen, tog mig med for at jeg

skulde se de 2 smaa paa Drengene. Senere er jeg ikke kommet
i Berøring med Familien Korsgaard, men hvad jeg har hørt
om den, har saavidt jeg ved bin været til dens Fordel.

Jeg kjendte ogsaa en anden med Navnet Korsgaard, han
var Teglhønder paa Vording i mine unge Dage, havde været
i Frankrig med auxiliær-corpsen og blev siden gift med
Moder. Overkøkkeryge eller som him blev kaldt, Husholder.
Han havde tillagt sig nogle ganske naragtige Manerer
og Skingringer, enten det nu var efter fransk Mønster eller
af egen Opfindelse, latterlige vare de, det er vist og sandt,
og dog hjalp de ham til hans pene Throne, en Ven, som
spurgte hende, hvor kunde Du, som en kjøn Pige tage den
grimme Jens Korsgaard? (han var nemlig stærk koparret og
graabim i Huden), svarede him "ja, hans Arvige er rigtigvis
ikke kjønt, men han har saadanne iudige Lader". Men da
denne Jens Korsgaard var fra Gaarden af samme Navn i
Vest, kommer han vel ikke de silfborger Korsgaards ved.

Di ser, kjære Alfred, at Di intet har tabt ved at vente
paa min Forklaring, det er imidlertid ikke min Skyld at
Di ikke fik den for otte Dage siden. Da jeg ser det lader
sig gøre, skjönt meget maadelig, at føre Penen, kan jeg ikke

indlode selv at gjentage min Tak til Dig, min søde Anna, for
den nydelige Kage, hvormed Du glædede mig til Julen. Det
var mig en særdeles kjærkommen Gave og den vandt stor Bi-
fald, da jeg Nyaarsdag paraderede med os vort Selskab, men
Du og Din Alfred er alt for gode indad mig.

— — — — —
Eind befalet, kjære Børn, Eder egen Moder
Christine Meinert.

Del af Brev fra Christine Meinert, f. Tang til hendes Søn, Pastor
Alfred Meinert.

Kjøbenhavn den 11. Sep. 1855.

Min egen kjære Alfred!

Det synes dog til Slutning at vilde lykkes for mig, idet mindst
at faa begyndt paa et Brev til Dig, før vi gaae til Middagsbordet
efter flere Gange idag at være bleven forhindret i dette mit
gamle Foretagende. Først Kl. 9½ kom Onkel Evald kjørnde
i en Drosche for at føre mig med sig til Monies, der maaler
eller rettere har malet et Portræt af ham, det jeg betragtede
og fandt meget lignende, dernæst kjørte vi ind paa Vesterbro,

for at se Elefanten og diverse Abekatte og Onkel gjorde
Undervejs Indkjøbet af Pær, Hvedebrød og Kaas til at
føde Lige med. Da vi havde set disse fremmede Gæder
hvilket var ret interessant, ventede vi tilbage til Staden og jeg
for min Person steg af vognen N:O paa Kjøbmagergade, hvor
Pleieforeningen har sit Forsamlingssted. Da jeg kom hjem
derpaa Kl. 2 sad Onkel Andreas her og vi talte en Stund
om et og andet, og næppe var han inde af Døren før jeg
blev hentet ind til Else Annagerkone, der bragte mig bestilte
Rogurken, der skulde bages, bemaaktes og betales, endelig gik
hinden, men Tiden er ogsaa gaar, dog begynde kunde vi
som sagt.

Igaar var det, som Du vel erindrer Onkel Andreas Fødselsdag, i hvilken Anledning han havde foranstaltet et meget elegant Middagsrekkal paa Skjoldbansen, hvortil han havde indbudt hele den confirmerede Deel af Familien i Kjøbenhavn og dens Omegn. Vi vare 22 til Bords og blev særdeles godt bevartede og behandlede i enhver Henseende. Jeg seed nok at Du, min liden Alfred, ingen Ynder er af den megen traeteren, men her tror jeg dog Du vilde have

findet Dig fornøjet, da Selskabet var minnert iden Overdrivde²¹
og Retterne særdeles godt tillavede ogsaa iden Overdrivde, og
helt Stadsen forli Kl. lidt over 8. Taffel skal Onkel vare Gæst
hos os, men det er i al Tarelighed. Man fik i Dag Brev
fra Nanna, hvis Ophold i Flödingen beständig er blevet forlæn-
get indtil hvis tilidst har faaet Permission paa ubestemt
Tid, det vil sige, følger hjem med Mathilde, som sidste Løve-
dag ankam til Fjrn fra Stenbjerg. Vi glæde os min til snait
at kende se Dig, kjære Søn i vores Midte, sagtens vil det ikke
ske förend fört i October, men lad det dog ikke gaa længer
men end behövs, da Karstiden jo bliver mindre egnet til
Reiser, alt som den lider længer mod Vinter. Preesteren, Din
tatte onkel, kan det maake ogsaa rente med indtil Din
selv kommer. Fader, dine herraende Södebrødre samt de
2 Onkler sende deres flittige Hilsen. Vilde Din formelde
min Hilsen til Din Frue, jeg mener nemlig Din Prostes
Frue. Gud velvillig og bevare Dig min kjære Søn det öns-
ker Din

kjærlige Moder

Christine Meinert.

1) Onkel Nicolai Kranz, Pastor emer. fortalte ^{12/10. 1921.}
Søn af Talent Steen og Malkilde Tang.

Jeg husker godt Onkel Ervald (Tang) & Tante Molly, som yngre
Folk, der kom ridende op til vor Barndoms hjem, Ulfborg Præste
gaard. Onkel Ervald var meget levlig og levlyst. En Tang var jeg
ham sammen med Onkel Loplius (Køfoed) og mine 2 ældre
Brødre, Niels og Christian gaa Præstegaarden mindt gaa Männin
gen af de 4 sammen liggende Langer. Han samlede ved sine Lejrer
i Vorborg Hans Lognets Folk og fortalte dem om sine Rejser og
i Krigens Tid holdt han Soldater ferier for de hjem sendte Soldat
ter.

Ved samme Lejlighed fortalte Onkel Peter Kranz, Ingeniør.
Onkel Ervald var en meget foretagsom Mand. Han anlagde et
Brandens branderi i Karim Mølle, hvor til han indkaldte
for Karim hessen en meget digtig Brand, Mølle. Dermed gjorde han
i et År (?) 6000 Rijs land at = 24000 kr. det var man gode Penge i
de Tider. Men en kom der Kartoffel plage, var Kartoffel ikke god
sig brugt, man forsøgte med Rijs, men det blev for djære, og Brand
dermed blev sa nedlagt. Samband gjorde en del Del Skibe for
Karim Mølle, under Bestyrer Mads Porlum, som solgte til
England & der laendes Dampskibe for forbindelse over Lening til
England med de bestjykte Skibe. Da mine Fjender kom ind

232

drivende med Skidende, inden at agte par at Dampskibets
Modtagelsesfrist var overtrædet, mødte de nogle andre, der
brønde aflevante deres Skide, og raalte til de nyskommende:
„Skjnd jer, skjnd jer, de er saa gale som Vibe, ret saa de
„epijter“. - Teglværket laa oppe i Vørborg Lødegaard, Leret
førtes op fra Kaen dertil, senere flyttedes dog Værket ned, hvor
Leret var, ved Skarim Stølle. Omtrent Ewald fik efterhaanden
saa mange Ting at passe, forinden Vørborg, om Vintren har
han i København som Landstingsmand, og om Sommer rejste
han meget. Han sagde selv, „naar jeg er inde, fejler jeg ingen
Ting, men naar jeg kommer hjem er der straks saa meget i Vejrs.
Han havde saa en Forvalter, Sekretair og mange andre Folk,
men Gaarden led under hans Fraværelse.

Tante Lilie Wulsten f. Kranz, fortalte 18/10. 1921. X
Historien om Kirstine Mikkelssdatter Riis, som til Flest jagede
Ulvene fra sine Faar, har jeg hørt af min Mor, (Mathilde Tang, gift
Kranz) der atter havde den fra sin Mor, Marie Cathrine Meinert, gift Tang,
der havde hørt den af sin Mormor, Mathie Pjerregaard Nøe, i hvis
Hus min var opdragen, som var Kirstine Riis' Datter. Min Log,
efter denne Fortælling ikke ind til Flest, dette er de sære den rene
Godelaggen, da Flestelod er Ulvens bedste Mad, og de oftere havde

37)
jagte en Hest, som stod løjet, løs og ned i Kæret, hvor de havde
fortært den. Men hun lod Karlens gaa rid med Løfter for at finde
de Faar og idramme Ulvene, og da dette blev jaget de forvildede
Faar langere bort, lod hun Raeddorn aabne og gik til Løp. Da
hun saa rid par Vatten hørte et Faar bræve, kaldte hun par
sin Pige, som gik i Stalden og fandt 20 af de 30 Faar, og me-
le af dem var blodige og forrene.

Da der siden blev sat en Præmie paa hvert Par Ulveklor,
som bragtes til Skjæddjæderne, blev Jagten paa Ulvene meget
ivrig og de blev helt indjædede. -

Ligeledes fortalte Tante Licia om Niels Kjær Tang at han
var en stille, meget præcis Mand, som ikke havde særlig Smag
for Landvæsen og egentlig hellere vilde han være Embeds-
mand i København, men han kom, Hans Cabrine Mennet,
passede saa indmarlet ind i de landlige Forhold, hvor hun
var meget virksom. Han var siggely gennem flere Aar, vist
en Hjertesigge og med siggely Aulag til Fedme, en Arv
fra hans Moders Slægt, hans Far. Peter Tang, var en meget
bevægelig lille Mand.

Uddrag af Optegnelser af J. N. Wilke, mag. phil. Præst

Wilke var Martin Bjerregaards Løetassin og blev Præst i Spjodsbjerg Præstegjeld i Norge i Maj 1768.

Han omtaler sin „Morkroder, mag. Bjerregaard, Præst til Edsberg i Nørhedens“, og „min Morkroder Niels Bjerregaard, forhen Præst i Farsberg Erærbat.“

Han nævner sig selv som „Mag. Jakob Nicolaj Wilke, Professor Theol. Extraord. Sognepræst til Edeberg i Roggerstus Løft og Medlem i de kongl. Videnskabsnes Selskaber i Göttingen, Trondhiem, corresponderende af det Chirurgialt Selskab i Mannheim og af det patriotiske i Christiania (1786). - - - Mine Forfædre har været af Middel-Stand, men iblandt dem kan jeg regne en Professor Longomontanus^{x)} og Doctor Ole Borck, som berømte til deres Tid i den lærde Verden. Jeg blev født 1735 d. 24. Jan. i den lille By Lernby i Jylland, min Fader Peder Jakobens Wilke var da Lærer ved den latinske Skole sammesteds og efter dennes Redirection blev Sognepræst til Sønder og Odby 1743 til han 1773 flyttede sig med sin yngre Broder til den lille Jegindø, hvor han 1786 døde. 79 Aar gammel og grumt syg i, hvad han foretog sig, riste han sig saa for alt i en exemplarisk

x) alle Understregningerne er foretagne af Ewald Tang med Blyant og NB. i Margen (Redirektøren)

57
Lidefrugt. Min Moder Maren Niels datter Bierregaard, hvis
Løkkende hist og her i begge Rigene blev etvækkende for forseede,
endte tidligere hendes flittige og givdelige Lærnes.

--- 1770 blev jeg i Kjøbenhavn gift med Jouffine Arns
Cecilia Thronj, hvis ejaldne Lindegar og adle Fjæile, hvordt
det idvortes varedes gands, forsoede mig alt litter i list
med hende havde jeg 8 Børn, deraf 4 døde, just da de og jeg
behøvede med hendes Kjerlighed, forlod hvin os 1783 ved Dalen,
hvorefter min glædte Tanke altid har varet at kunne sam-
les med hende i Erigheden. (Jouff. Thronj omtales idførlig i Nie.
Meneris Erindringer Side 11. og flg.) Omsoeg for mine Børn og
vidtløftige Husholdning bevægede mig siden til at gifte mig
igen med en hvinislig Agtfælle: Jouffine Livine Maria Morland
hvis Flid & Gang af det hgl. Landhusholdning Selskab anseet
med Præmie, med hende har jeg 2 Børn.

(Uddrag af J. N. Wilkes: Rejse-Tagttogelser i nordv. Lande, 1798)
Par Mennig Kirkegaard ved Koldebe er en bred Hej, hvor de 3
Jouffiner skal være begravet, som har kaldet dem, Möberg og
Moberg Kirker higgge, den første Sten i Nævne for dem alle
skal betjude Mö. ---

Jouffiner her (Koldebe) og lige til Lennig ses per Flederne mange

27 51

Høje, som siden Tril er saaledes opkaldt i Heden-Tiden, de af dem, som befinder i Nærheden af Gaardens Grunde nok anvendes til et og andet økonomisk Brug, saasom til Tiskjalden. -

Blandt de mangfoldige Høje omkring Lidimblester har en anseende stor det Navn Røderg, da Kong Roe der skal være begravet, og en anden Ragelands Høj, og den derved liggende Mose Angelands Mose, hvor et Slag skal have staaet mellem de Engle og Danske. - - -

Inclit Ror 1740 var her (i Lemvig) en latinisk Skole, i hvil- den min Fader først var Hører og Corrector og i den Bestilling idarbejdede endell, som tabte sig i Haandskrift, f. Ex. de danske Partiklers adskillige Udtrykkeker i det Latinske og de græske Partiklers paa Latin, det sidste i latinske Vers. Chriscian Longomontanus, Tycho Brahes Discipel og siden Medhjælper i Astronomien, samt deri siden Professor, gik i denne Skole, hans Fader var en Bonde fra Lønborg her i Nærheden og sønnen løb fra Skolen for at komme i latinske Skole. Jean stiftede et lidet Legat ved Kjøbenhavns Universitet, som jeg ogsaa har nydt, maaske tildels, fordi jeg er en af hans Descendenter, skjøn det sig efter Trindatsen gik idtroddehj Redkomme. - - -

Laanen man er kommen op af de høje Bakker, som oprigis

71
Lennig, og i et veer par, faldt Kjorelsen gennem en Portal af
to store Hvalfiske Ribben. Her rest til vester Haand Hældim
Kirke, som er inden Taarn og Toring Kirke anmesteret. Jeg tænkte
da tillige par min erede Fæder, som just da hun skulde for-
sætte i Hovedstaden alt hvad hun hos sin Familie havde hel-
dig lagt sig efter, døde og her er begravet; eller tjems et Epi-
taphium over den Bjerregaardske Familis Kirken til nogen
Prøjdelse. Paa den Fjerdedeel Mil mellem Gaarden Nørre-
vinkel og Lennig delles Gaardens og Byens Marker blot ved
en lav Jordvold; da altnig berogtes, brugs eller nogen Indtæg-
ning. Et halvt Rar før jeg blev født, redtog Dyrskiller her min
salig Moder paa en Spadrenton til Nørrevinkel, hvis Dødsdag
dog igen. Mislige, at jeg derfor ej taaler at se Ginstel af Dyr-
ild, hvor tidlig gives os ikke Rarsag at takke Gud for Befrielse
af Farer. Nørrevinkel, en iqvirligens Lædegaard par Kantun
af en Bakke, i Udrikten fra og til Lennig. Den er i det sin omskyg-
til told og en halv Td. Hartkom, og dog havde min salig
Bedstemoder, en Bjerregaard, i hendes lange Levetid ved
god Fæmsholdning videt inden videre Midler at opdrage Børn
som alle kom i god Vej, ansatte i Fæm og Embeder baade
i Danmark og Norge, men for 50 Rar inden, særdels paa et

Her 50 Mile fra Kjøbenhavn, Lærimaadn lidet kortbar, idet mind,
 de satte man ikke saa meget til i Ludder, Thee, Kaffe og Bræn-
 derin, samt store Spejle og Porcelain. Man klædte sig sjældnes
 til Stads og odelode mindre med Tiden; dog herbede nogen Lix-
 us i rige Meubler, hvoraf jeg lod vil name Kortue-Skabet
 her; samme rike saa meget Billedhugger. Arbejde i Læg, ind-
 lagt med sort Ibenholt, at man i Hast ej vidde, hvorledes
 man skulde give Lagen an for at aabne det. Skufferne træk-
 kes ind ved Messingringe, som trængte ind af Minderen gaa
 nogle Trindliden; det aabnede Skab rike en rind Række af
 Sølvstøj, hvoraf Guldanden især hævde sig, indvendig forsynet
 med en Kande for hver Page, for desressen at kunne drikke til
 Pagts, Sølvstøker med rinde Blade og Stilde med Familienaabe-
 gaa, store og mindre Sølvstøb til Midd, hvori man brød
 Kringler, som man opsøbede med Skeerne. Saadan var den
 Tids Overdaad. Efter hendes Død kiste Fr. Wedel Godset, og for-
 ledede adskilligt der; han oprettede et Teglværk, hvor han med 20
 Læs Tøm var i Stand til at brænde 28,000 Mursten; han brænde og
 af det her findes Pibelen brændt Lijstager, som var gamle brude,
 havde en Kløvekeldang og antog Antroij af Jærnet, som man gneet
 derpaa. Paa den Jordtinge, som fra Bakken rinder Nörresmide stikker

9
ind i Limfjorden, graves en skjon Torr, der vokse og en Mængde Tra-
nelar. *Plantaga maritima*, som vokser paa Bakkerne, blandes blandt
Kaal til Suppe. Her gives og mange Urter, hvis Af man flittig sam-
ler. Ved en nærliggende Løes Udlob fanges en Mængde Helle-
Riser, man har i et Aar saaledes fiske 2240, som man
solgte for 3/8 (Skilling) Stykket, som altsaa indbragte 68 Rld., de
ruges og spises som spagede Lax. Faarum maltes og dog bare bedu-
Ula, end paa Thyfoden, hvor de ikke maltes.

Jeg glemmer aldrig, hvor søde min første Ungdoms Tid i nogle
Aar her (1740-43?) henflød under tre djære Møtters Opsyn og en
Bedstemoders dybt Overopsyn. Efter overleaaede Børnebøger
passeredes en hel Sommer iden at gøre noget, jeg elskede alle
og alle elskede mig, men kun en vis Højdedrenge var min Fortrol-
lige.

Hjygm, næsten en Mil fra Torning har sit Navn af de mange
Repræsentatioer fra Tiden. Tiden, hvor man og iblandt har fin-
det adskillige Steen-Instrumenter. I saadan Floi, ej langt fra Lim-
fjorden, fandt man i forrige Seculum nogle Guldmynter med det
Præg: Amleth Rex Anglia. - - - -

Nyepjöning. For gik Skibe herfra naar Amsterdam & Lige, ja min
Bedstefader Jakob Wilhe indvirkede herfra en døetbar Grønlands,

21 181

fares, som paa første Rejse satte til ved de norske Kyster med
hans Søn og alle.

Onkel Nicolaj Kranj, pastor emer. fortalte 28/10. 1921:

Niels Kjer Tany gik i København i Skole i Schoribøss Ins-
titut, boede en Tid hos R. E. Meinerts i Strandgade, men Grand,
mama og han harmonerede ikke, han fandt andet Logis. Blev
juridisk Candidat (Onkel N. mente: dansk Jurist?) Den Slaabed,
hans Tante med stor Tre havde faaet sig til ham og hans Fatter,
som han boede sammen med, blev traanlig ridet af Arterianerens
arendene og derefter aldrig mere brugt. En Hjemtur til Ringsted
til Jule, hvor et langt Vogntog kørte fra Odense til Middelfart
med Frikt for Røve i „Viesbjergs Lige“, som dog ikke viste sig,
sine Vanskeligheder ved Forbindelse med Hjemmet. 2 Gange
staaede Vogntoget, men blev Tany slapp man med Skrakken for
Røve, det var kun en Vogn, der valtede.

(Efter fattig Capellan fra Ringsted, Hoff, valtede en Gang i Samme
Lige og brante en Knulle Ligtøj, som var ham betalt at aflense i
København, og som han var af sine smaa Penges maatte erstatte)

Da N. K. Tany var færdig med sine Studier, gav hans Far, Peder
Tany, ham Valget mellem Nore Vorbag og Købmandsforretningen

i Ringkjøbing, han valgte N. Vørborg og drev den selv med Orden og førte selv Tilvæjse med alt. Overvandede en Gang Skaldkarlen, som for at skaffe Hestene ekstra Flavn, havde båret Fuld fra Læden og til Kornløfter og min af Sørat selv faldt ned i den opstillede Tønde, mens Flavn strømmede ned over ham. Da de ringe Følge kom til N. Vørborg, var alt saa fint og nydeligt itændt til dem, selv Møddingene var som om de var alidskede, og den ringe Kone indbrød bezyttur: "Her vil jeg leve, her vil jeg dø" Der har vant opbevaret et Digt for N. K. Gang til hans Kone paa hendes Fødselsdag, hvor han takkede hende for de 5 Børn, hun har givet ham, særligt fremhævede at hun selv har ammet dem alle. Onkel Andreas Mennt sagde om ham, at han var en stelfærdig, lidt forelegen Mand, hans Tan Nøe var vist den af hans Børn, som lignede ham mest. Han led af Stenmaatte altid han en Mængde Pinder under Hovest, saa han næsten sad op i Tungen. Onkel Peter Gang mindedes, at han en Gang som lille Dreng fulgtes med sin Far og Bedstefar og slog ind paa en forkert Vej, hvor han hurtigt indhentedes af sin berømlige Bedstefar, mens Faderen kom langsomme efter.

Tante Mathilde har fortalt, at Børnens skiftede til at lære Bordbørnen ved Maaltidene, og at hun en Gang fik Riset, som

sad bag Spejlet, at emage, fordi him ikke kunde den rigtigt, og man mente, him var irrlig dertil. Der holdtes meget Tjerske paa Vorborg og him havde sin Foringelse af, sammen med Saaryigen, som vogtede Gassen i Noen, hvor senere "Lindes Lubeke" anlagdes, at troppe for Lise til Lise mellem Vandluillems. Ligeledes drevs Kaminare, hvoranden Liridag fik de Kaminsigge med himsel Kamin ovenpa, ser him blev temmelig ked af den Ret. Der holdtes Skole for Borne i nordre Hus, hvor der da ikke var Vognport m.v. men de skilde gemmen en lang Gang, som him var lidt angstelig ved at lobe igennem, holdt sig for Gens, lot rask til. Hvor der nu er Hestestald, var i Onkel Nicolajs Barndom Hens. Der fededes Hens, Kamin, som stoppedes med Rignuels, trinbringer, him mindedes en som dralles derved, og en anden Gang en Sorg med en delyg Hane, der var bleser indelubbet i et Rind og rultede ihjel, og him havde set den i Vindluil uden at tænke paa at lube den ind. Borne elskede Vorborg og lang alle deres Dage ved dens Barndomslyen. Foret havde de en Seminarist som Lærer, senere kom Peter og Noe op i Ulfborg Præstegaard til Pastor Plegmann, hvor de skilde gaa i Skole. Plegmann var en forliden Dykt, en Vindluil, som ikke lærte dem noget, Han havde 2 Gange vant i Ostindien som "Missionair", d.v.s. Lar,

missionær, men blev begge Sange hjemsendt som rimelig.
 Han havde det gamle Panelene i Ulfboj Præstegaard med for-
 skellige Billeder, som endnu var der i Onkel Nicolajs Bænder-
 Drengene skulde kalde ham „Fader Stegmann“, men elskede ham
 ikke. Evald, som ikke kan dølge, sagde: Jeg vilde ikke bo hos Hr.
 „Stegmann for 100 Rd. og hvad kunde det ogsaa hjælpe, Hr. Steg-
 mann tog dem jo bars.“ En Sang kom. Højsproverten (Kæpset?)
 kørende op i Præstegaarden. Stegmann førte ind til Vognen og begynde
 te: Her ser De en meget forfaren Mand; jeg er Student for Kiel,
 har studeret i Halle, været riden om i Verdun; jeg har været 3
 Sange gift, min første Kone lød for mig, den anden lød jeg for, den
 tredje har jeg endnu, behøver Deres Højærværdighed ikke at staa
 af Vognen. Da Peter Sang siden kom til Kæbstram, viste det
 sig at han intet havde lært, han var mig for gammel til at
 komme i Skole, havde hos sin ^{Mormor} Grandmama og blev privat sin-
 derist, blev da Student. Som Student meldte han sig
 til Studentekorpset, men gik i sin egen Tanke, naar der exerce-
 des, var Officieren tilhidsk Kommanderende; alle højre om og Sang
 med. Han passede sine theologiske Studier, blev Candidat, men
 sagde selv i Lyg til Onkel Kranz: Ja her ^(var det bestemt) skal Tønder-
 organerne sidde, Din ser vel, det er meget lille hos mig.

Efter at Steymanns mangelfulde Undervisning var bleven dokumenteret, blev Næ i mindet af Pastor Ulrik i Gørding, og da han examineredes til Optagelse i Riks Latin-skole i 14 Aars Alderen sagde Rektor Thoring: „Du har haft en solid Læring, min Dreng.“ Steymann blev siden forflyttet til et stort Embede paa Tigen, Hæs. selager, han havde en fin Løn, som gjorde Carieu i England, og er Fader til Otilie Jacobsen, Prigge Carl Jacobsens Hustru. Efter Steymann kom Pastor Arsen til Ulfborg (hans Løn blev senere Præst i Skabj) og efter ham kom Onkel Ole Kranj, som først havde været i Næ, hvortil han kom som ²sigge, Onkel Ni. edaj, som var 3 Aar, da Familien flyttede til Ulfborg, hviler paa Næ, at hans Far i den strænge Vinter (1838?) kom spadserende fra Ulfborg (i Naademaaret) til Næ, var gaaet lige paa den Store aasen og vandrede af en stor Sneklud lige op paa Mörssingen af Præstegaarden, hvor han stod, saa ned paa Tante Mathilde, som med Ni. edaj sad i Stuen. Onkel Kranj mødte først Løj og Tante Mathilde paa N. Vorborg, hvortil Grandmama havde indbudt ham, ^{som da var Præst i Næ} sammen med nogle andre. De blev forlovede, ^{i Mørklyden} da hun var 19 Aar, Biskop Kæfod oplyste om Partiet, „han var jo din Landehjætt“, hvortil Grandmama sagde: „Men, kan Far, Du har jo selv været Lands-hjætt.“ Biskoppen var altid glad ved sine Stedtan, stolt af dem

Han var ked af at Evald ikke, som de 2 andre, var kommen til at studere, da Grandmann sagde: "Vi mente jo ikke han havde Hoved til at lære," svarede han: "Hoved, saadan som man kan fortælle." Evald gik ind af Ribe Skole, 15-16 Ror gl. kom i Landvaarsløse hos Wilroth i Kødalen, en rigtig Trykker, som saa med sin alle Dand, det kunde Evald daarligt finde sig i og kom saa til Erlin, sin Granen af Oldenting, hvor han fuldendte sin Uddannelse.

Mens N. N. Tang endnu levede, var Familien første Gang i København, boede hos Grandmama Menist, hvor de var meget generte for ved at skulle digse Grandmama sin Haanden. De Fingervulde Drengs tog det mere overlegent med denne Akt. Tante Doris fruede Naturlig for en ioverkommelig stor Portion Søsmad, ved snart at hælde den tilbage i Ferrivan, mens Moderen var inde. Tante Doris (Dorthea) var halt efter en ondartet Kopperjæddan og altid om sin Mor, men hun havde "Mittensit" var ligegyldig for Børnens. (Mater Dortheas Børn er opkaldt efter hende: "vi vilde satte den Mindesten for hendes Grav," sagde Bedstefar (Evald Tang).

I Hjemmet for Vorborg levede sin Familien ellers ret stelfærdig. Faderen var ikke stærk; et aarligt Besøg hos Mosteren (Løbetik Mette Bagen Kjer), som var gift med Præsten Schlieterul i Stadil; der kom

de altid meget foretrak hjem fra, da der blev viddet stærkt, til
 sidst "for min Skyld" af Himmelen. Det rene Hus, som c. 1760
 var bygget af Leth, var ment Søstersværelse, & beboedes for at min
 Spøgelse, hvorom en gammel Officer en Gang fortalte, N. K. Tang.
 Den gamle Ladefoged sagde til lille Mathias, at der før det havde
 bygget et andet gammelt Hus, i min Drengdom var det fuldt
 af Spøgelse og Skidt, fuldt af Spøgelse og Skidt, men nu er
 det i død. (Mønstret (Erenthjerten) var ogsaa for Leths Tid, som
 blev foretaget af Evald Tang). Det store gamle Skab i Skabstuen
 købte N. K. Tang for en Million i Ulfborg Præstegaard efter Præs
 Schøn, som i sin Tid havde været Lærer for Klauholden, hvorfra
 Skabet mit stammer. Næst Tangs fædre Trogen "Portens" Almindelighed
 blev stærkt rokket, da han en Gang, da Familien gik i Angst for
 en lille sig, Fæder, købte Porten i Hvide, & springte ham, om hvordan
 det gik med Fæderne & fik et beroligende Svær, men siden traf sin
 Moder grædende, fordi Barnet dog var død, trods Fæderes Udvaldelse.
 En Gang var Evald gennem Vinduet sin Moder sidde grædende, lille
 Mathias forsøgte at tørre hendes Tårer af med sit lille Lomme-
 tørklæde, & da han kom ind i Stuen, købte min Moder ham & sagde:
 "Var stille, Moder er saa bedrøvet, fordi hendes Fæder er død og hun
 havde din den samme." 1814 døde N. K. Tang efter langere

Biskopstue Høsthus

død 1809

17
Frids Svæjelyst og 1816 giftes Grandmanns søgen med
Stiftspræsident Conrad Kæford fra Ribe, som var Enkemand, (første
Sang gift med en Frider) med 3 Børn, Carl, Conrad, Christene.
Familien flyttede saa til Ribe, hvor Nør og Evald kom i Latinskole
og Mathies i et Lyceum, som sine var gode. Christen havde
faaet sin Uddannelse i Christiansfeldt. De kom nu hin til Væ-
borg i Sommerferien, det var svært at rejse til Ribe, naar den
havde Ende. Første Dag kørte de hin til Ringkjøbing og overnattede
hos Peder Sang, som altid var dem en kærlig Bedstefar. Næste Dag
førte til Kærn, ^{4 Mil} hvor Mathies skulde bede, for en gammel Krævet
i Knabulbladen bemærkede, de ringe Herrers Ankomst til at tage
et Par Trapper selv, da de aflag dem, derefter endte 4 Mil til Væ-
de og næste Dag de sidste 6 til Ribe. Landets Vej, Landet gik
over Hjulefalgeme, Ribe Damlindetaam saaes i lang Frastand.
Fra Ribe rejste en Sang Christene, Mathies til København, først
med Vogn til Kolding, derefter en dejlig Sejlbåd, sønden om Fjorden,
i flere Dage, maatte i Land nær Mørnabø(?) at foragere, og der
blev Christene antaget for Skypereus Kone, som Mathies, den lille
„Romsblomme“ for hans Datter. I København var der ingen Fa-
milie at besøge, og Kæford, Skøjte, Søfficer Fiseker. I Ribe
florerer Privatkomedien den Sang, der var 3 Lehre, Erkelts.

29 18

mandene, Haandværkere (Chapaiskas se lig en anden Pas, Emble
Saleotti) & Skoledisciplens. De vidtes var nok den bedste. Næ yllid
neppe med, derimod Ewald.

Accise betalles ved huss Bølgang (de 2 Gange i Vognen) Den gik under
1848.

En Forvalter, en Husholdende stjrede den Vølborg, Forvaltningen
boede i nordre Hus, Grandmama havde sin Ledelse for Rets. T. Her,
stuen i Ulfboj Præstegaard hang et Billede, malet af Jesper Maler,
foretillende Vølborg der ses "Karethen", en Kirsevogn med Kalesse
trukken af 4 sorte Heeste. Man kørte meget med 4 Heeste, naar
Bølgangen skulde til Vølborg hentes her i Skær og friske
Heeste.

Senere flyttede Grandmama fra Bølgangsgaarden, boede den Vølborg,
Cherence, Mathilde havde deres Ungdomstid der, Sommeren
var rade. De 2 Børn af vidste Ogerdal, Niels f. 1818, Sofus
f. 1820 vinderisles den Vølborg sammen med Ewald Meier.
Cherence, Mathilde, Anne Hørgjorden skulde hver have sin Ansvar for en
af Drengene, de trod Løse, Mathilde var glad ved at far Sofus
for sin Part. Han var elsket af alle, livlig, den Fødsel, spadrense
en Sang den Træindelukning, faldt ned, men hindredes af et Piletræ
i at ende i Graven. Det Træ blev derfor fredet. Paa Mathildes Bølgang.
6/6. 1826

dag falat han i Bækken i Harum og var nær druknet. Baade
 Matilde og Christene's Bynllig var Stuebyllig og fejredes paa
 Vorborg og Bispebjerg med dem begge. Tante Matilde sagde dog,
 at hun aldrig mere vilde han Stuebyllig. Christene blev
 gift med apledigt Captain Hjort, Godsforvalter paa Selsø.
 Ll. Peter Tang døde 1826, Matilde forlovede sig med hans Begravt.
 og Bynlligge maatte indsattes. Dagen efter Bynlligge fik hun
 Ligffeta. Paa Kæfods Ligfale om Peter Tang har Ouluf Niemand
 Børnene fra Vorborg arvet, dees Bedstefar, han eftalet sig c. 30.
 000 Rdl., han havde rimet en Del Penge, som stod i forskellige
 Gaarde, det var i de daarlige Tider, Fortrens arvet lige med Brod-
 ren, hvilket ellers ikke var Tilfaldet.

Ved den Tid, eller noget før, begyndte Bispebjerg at sælge
 bort af Vorborg Gods for at hjælpe sin Broder, der var Stiftamt-
 mand i Ribe, men i Sæls til alle. Dette vilde Børnene ikke
 finde sig i, de gjorde Oprør mod Bedstefar og forlangte at han
 skulde skifte med dem. Det gjorde han saa, og sin stod de
 Unge som Ejer, men hun skulde overlage det, ja det kunde
 sin Ewald, mente alle Takendene, skant han kun var 22 Aar,
 overlag han i Maj 1825 Nore Vorborg. Saa skal J alle have
 Tal sagde han, og Vorborg skal altid være Eder, Hjert. Og

det Løfte holdt han, sagde Tante Mathilde. Værløse blev arvet til 24,000 Rd., de skulde deles i 4 Partes, da Sørens kun arvede halvt, saaledes at Brodum fik 6000 Rd. hver, Sørens 3000. Menneris fik dens i debetalt, de andre Penges blev foreldrig staaende. Evald havde efter sin Uddannelsesrejse en Del, meget tilføjet, men havde en Tjener med som bar Randselen. Ni blev han Ejer af Værløse, hans Mor styrede Husholdningen. I 11 Aar derefter var han rigigt. 1837 i Decbr. holdt han Bryllup med sin Kinne Molly Peters, Mathildes kæreste Veninde. Med hende fulgte til Værløse hendes 10 Aar yngre Søster Kamma, med hvem hun havde haft Hjem i København efter dens Forældres Død.

Grandmamma overlod mig Sigerdatteren Huser, trak sig tilbage i sin egen Lejlighed. Indgang fra Kammern med Gårde, (ingen Veranda) Forstuen med mange Stole, det lille Køkken. Et stort Kabinet med 2 Fag møbleret med de gamle Meubler fra hendes Udstyr som nu staaer i Kongestuen, bagved et mindre Kabinet med et Fag Vinduer, ogsaa med Gårde, der opholder huser sig med, sad i en lille Sofa, med optaget af Brevskrivning m.v. Mod Sids Lovkammer, bagved Jomfruens Kammer, 2 Gaestekammer, Læremiddeværelset ved Salen, Læseværelset med Alborem i Nordes Flis. Præstebørnene fra Ulfborg var altid glade ved at blive sendt et Ordinde fra deres

2
Mor til Grandmann. Hun tog en særlig mod dem, trakende
dem med Ribsele, Trubalke, og rystede Partræens ruden for sin
Indgangsdør til dem. Hun var særlig mod alle, men alle havde
Respekt for hende, selv om man ikke var bange, hun kunde
tale med hoje og lav, og "Risvinden" var æret af alle.

Erald Tang ankom (1839) hele den vestlige Del af sognet
Hvis op til Grandmanns Lejlighed, Rector, Karmagelium m.v.
efter hendes Død. Trappegangene og søde Hvis byggede
man op, Porten over Indkørselen, Ringmuren mellem Kæmme
m.v. Først langt senere den mindede "Vindetro".

Han vilde hjælpe Bønderstanden frem og fandt derfor ganske nye
emner, de saakaldte Løire. Der samledes d. 1. Lørdag i
Sommersmaanedene, ganske 5 Gange i Sommerens Løb, efter Ind-
bydelse Bønderne fra Alfboj, Vemb, Lørdag og Rør. For Løire
gladens var rejst et stort Telt, hvor der var Borde dækket til
c. 100 Mennesker, som først beartedes med Æde og Kaffe. Derefter
gik de omkring og en Væborgs Herlyhed, som var der for Pladsen
Foredrag af Erald Tang. ^{sidst 40'ne} Om Kramp eller Ole Kirk og der blev
sungen mange Fædrelandssange. Sekretær Jaurais Victorin
Him ledede Sangene med sin smukke Stemme. Liden spiktes
der til Aften i Teltet. Indbydelsene gik Logene rundt, som

alle kom ind Sang, nogle flere Sang, Prædikanterne m. v. blev
Sang. Efter en Udvaldsningi fortalte Bedstefar flere Aftener
om sine Oplevelser i Skolen ved Ulfborg Kirke. Alt dette var
af stor Værdi for Egnes Føle.

Lektøren Heim, som var ansat efter Aftersommeren: En Hvermand
indkom en Privatsekretær (Grandmamma røjtede for Hæder)
var af god Følelse, men kun Boglindemand. Han havde mange
små Talenter, kunde alle mulige Sang, arrangerede Illumina-
tioner, havde Kulisser, spillede ridmændet Komædie, men
han var ikke ridholdende, mente sig altid skalt til noget
højer, og blev let fornærm. For klagede han sin Næst til
Tante Hammer.) som ring. Føle kom de ofte ridende op til Ulfborg Præd.
gaard, men anses kom de fortællende Skædeskædet til.

Bedsteforældrene var ikke stætte, efter de 2 Børn i 7 Rar maatte
Bedstemor til Fransensborg, hvor en hendes Mand, ældste Datter
Christine var med. Kirken blev hendes gæst, men Caroll fik ikke
Hjælp for sin Trængsel, vist en Hjærtelidelse. Han led og sin sinder
den Kvaride Plagfars, den rigelige Fedme, som generede ham meget
Han fik efterhaanden mange offentlige Færrer, var Stænderde,
junter, ^{for en} ^{Suppleant i} ^{Skolen} ^{hvor de holdt de} medlem af den grundlov-givende Rigsdag +
derefter Landstingsmand til sin Død. Gaarden var i nogle
Rar, fra 1838 (?) forpagtet bort. Forpagter Egidius boede i Næst

²³
Him d. 1843 - d. 1851
Hic i Ouldr Nicolaj's første Tid (1838 kom Krans til Ulfborg, der
var N. 3 Rar), iden der E. Tan og Saardn med Forvalte, der var
Reiss, Berg, idet Hannu (^{senere} og med Camille Tranberg og Forpagter
for Nore Vobog, senere Forpagter for Skarinn Mølle) - ^{senere} Strömlind

16. Novbr. 1847 fejrede Landmamas 70 Rars Fødselsdag, hunder
50 Rarsfest for Vobog. Her havde arrangeret Illiminatien
i Ladegaardn med Liggler for Krans, den blatte Skonnen
id. der hunderde ogsaa Figgarkent for Volden, som Carl Kofod
for Stringgaard, gammel Artillerist, skulde han afhandte,
som Præstegaardsbørnene glædede sig saa meget til. Der kom
Gæster for Kolitcho og Ringkjøbing og som en Overraskelse Ouldr
Loptuis Kofod, cand. jur. for København. Han og Landmama faldt
i hinandens Arme med stor Glæde, han var hunderde meget kære
Lid og elsket af alle. Han medbragte en Kasse med grønne Vin-
drue, noget lidt til isse, de blev sat for Festbordet, hvor det mi-
gik meget festligt til. Børnene sad ved et Sidebord (deriblandt Da-
mit Kofod, Carl K. Lid, Præstegaardsbørnene m fl.)

Dayligt Liv for Vobog i den Tid. Det unge Qvtepar havde
Daylytten i "Kavertun", med Indgang for Tanen, desuden iden
Calmette, Lovelammus, Barnelammus, Linnille Beamtet i Day-
lytten, den græske Sante Hannu. Her havde de 2 Værelser og

i sønder Hui (Mater C. Lovkammer) Under tiden var Bedstefar (E. D.)
 ikke var hjemme, spile man i Dagligstuen, eller i den store
 Spisekøje. Onkel N. har vant mest af spise i Dagligstuen, hvorefter
 at Groden anrettedes i en Terrin. I den store Spisekøje var der
 Plads til mange ved det lange Bord. Forvalteren, Sekretairen
 (Lind efter Hens Død), Pörens, Partskeren, Naade og en tilidst
 at se sit inderlige Gule, at spise med ved Bordet, og fyldt. Ofte
 var der Søster, og ofte spile Grandmama, hendes Jomfruer med.
 Naar Matilde besøgte sin Mor, fulgte Grandmams altid med
 ind at spise, eller tog hun ofte de mindre Maaltider ind i
 sig selv. Ved Bordet blev der indertiden sunget. Hens sang for.
 Grandmams Jomfruer var: Ostwald, Lauritzen og Grønj, som fulgte
 efter hinanden. Ofte kom Grandmama spaderende til Ulfboj
 Præstegaard, skønt der altid var Vogn til hendes Raadlyk for
 Vokborg, men hun foretrak at gaa, og gik gams en Gensj over Marden,
 og Onkel Kranz lod et Sangbrat lægge om Gæsten omfor Præst,
 gaardens brude Laage for at lette hende Vejen. Imidlertid blev
 hun om Natten, baede ses i det røde Sætekammer, og hun havde
 de liggelige Aftener i Kabinettet, hvor Börerne sad for Forlig
 ringen og brøle par, hvad de Vokere fortalte, Grandmams læste
 en Salme af Hjortes Salmebog, med trøjfidelig, lidt rjplende Stem.

me, eller de alle sang en Salme sammen. Der blev Grandmann
 trakteret med Lirgrød med Fløde, Folkens God, som blev købt
 om Middagen, stod i Køkken til Aftensmad. Den Opfindelse rakte
 him meget. Vilde him selv samme Aften fulgte Mathilde hendes
 for Vej, him var ogsaa en god Fodganger, men gik ikke saa let som
 Grandmann. En Kjøraften var det blev mørkt, Grandmann fik
 sin Løge tændt, Mathilde sin, som Nicolaj bar, saa fulgte de med
 til Landevejen; derfra vilde Grandmann klare sig selv, de andre
 gik tilbage, hjende for hende Skridt. Vel hjendebommen kunde Ma-
 thilde ikke for Ro i sin Sjæl ved Tanken for sin Mor alene for Vejen,
 og fik et ridende Bredt aftes til Voeborg. Han traq. *Bryginden* riden
 de i Gøften ved Kirkevaen, hendes Løge var gaadt ud, da him
 selv intet kunde se, havde him sat sig for at se til for om en
 kom forbi, som kunde lede hende. Karlen fik sin *Bryginden* ved den
 ene Arm, Hestens Tøjler over den anden, saa vandrede de til Vos,
 loy, men næste Dag maatte Mathilde med at se, hvordan hendes
 Mor havde forvindet den Fordræbte, det havde intet gjort
 hende. Him blev nemsvag med Rasmus, var meget trykket af Sofis
 Liggdom, Brytunge, som adgulle for hende, men him anede det int.
 Engang en Nicolaj, da der kom Brev for Sofis at him hjend
 det, men saa sagde him til ham, det skul man ellers ikke gøre, ikke

behandle de døde Ting, som om de var levende. Mathilde fik hende
 imellem med ind paa en Kordun, selv luttile hrim sjaldent Vogn,
 hrim led af et Hjarde og sov i de rene Rar ofte oppe i et Gæde.
 kammer (Larvindværket), hvor der var luftigere. Der var Ni-
 colaj en Gang oppe hos hende med sin Ma, som gættede hende
 til paa hrim sagde: mi ligger paa en god, lille Bæn.

1852 flyttede Kranigs til Fløitings paa Tjoms, det var et stort
 gensidigt Sam. Flytningen foregik paa Vogn, 6 Bagagevogne, og
 den lirkede Vogn paa Værborg med 4 Heste for tre Familien. 16
 Heste ialt, deraf havde Præsten selv 3 Par, 3 af Lognets Bønder
 kørte de 3 Læs med egne Heste. Lige inden for Fløitings Præstegård
 vakkede Knikun den lirkede Vogn til sin egen store Sorg og de
 inderiddendes Fordræddelse, men der skete ingen Skade. De 4
 mindste Bønder sad med Foraldren i Vognen, blev løstet ind gen-
 nem Vinduet, de store Drengene sad paa Bagagevognene.

1854 besøgte Tante Mathilde med sine 3 sønner Pjær, Lisei,
 Næmme, Helene Værborg, havde en deylig Ferie. Da var Grand-
 manna bedre, end da de forlod Ulfboj. Nicclaj, som lige havde
 taget Filosofikum i København, tog stjundsant med Skib til Jylland
 og fik Del i Ferien, som foreløb meget fornøjeligt. Onkel Kranigs børn
 ogsaa, paa han, Onkel Peter (som min hørde paa Værborglille) kunde være

29
med i en „Lagterale“, naar der daaendtes i Ljvintuin. Dette blev
Nicolaj Kranjs sidste langre Vorborglesøj, derefter gik hans Feri-
ture til Flötning. Under Kranjs red om og besøgte sine gamle Ljv-
folt, kom en Aften til en Mand i Raasted, hvor de var ved at gas
i Ljv g Manden kom ind g spurgte: „Hva e det for en Kaab, som
kommer her saa silledans“.

Bedstefar, C. Fanz, var Landstingmand for Landstinget blev
oprettet i 1850, og til sin Død 1868. Han var Medlem i den
grindlorgrunde Forsamling g Medlem af Stændene, som indtke
da saaledes i Viborg. Han var derfor meget borte for Vorborg g,
det var ikke heldige, Forvalteren, Sekretären maatte saa stjerne
g selv om Folt ikke vilde smjde ham, mente det dog altid, at Stats-
raaden en ikke saa nøje for en Daler, og der kom ikke det
ind af Gaarden, som der skulde. Naar han var borte, var der
ret stille for Gaarden, Carl Koefod kom imellem for Trin-
gaard, Nicolaj Kranjs hielder ham for et saadant Besog i dende
hijggdij med „Brød og Brønderin“ i et aabent Ljvllnis ved Voldens
nordøstre Kjørne (overfor Grenilthjften). Ved Stændersamlingen
i Viborg lod Bedstefar sig overtale af en Jøde til at købe en Lette
riseddel g en Dag viste Jøden sig for Vorborg med en anseelig Række
Penge som Udbytte deraf. For disse Penge hijggedes Brønderiet

med ved Møllen, (se Onkel Peter Krarings Meddelelse foran i Bogen)
 Vorborg var i de Tider ret stort anlægt. I Gaarden mødtes man
 af 4 Hinde, ^{de her Nøgane havde fået monnet stik & Tjue, Skytte} (han boede i Gording, men ræde
 om Ravn i en Baad), som sørgede for Vildt, & vartede op til Sel,
 skabens i grønt Livet, mens Fiske, som ogsaa var Tjener, var
 i mørkelbaat med lyselbaa Oprejs. Fiske og Fiskebrug som
 boede Net i Fiskestuen i vestre Flis og gamle Laksfiskestue,
 som var ved Broen ved Skarinn. Bro. Man fik dejlige fede hjem
 murede Laks for Vorborg den Gang. Da den nye Bro til
 Vind liggedes, fjernedes Laksogaarden af Staten, der indbragte
 en Erstatning (12000 Ral?) til Vorborgs Ejer.

Ved et nordisk Studentermøde i Hillerød 1862 kortle Bedste
 far i Wiemurgen dertil for København med Nicolaj, Frederik Kra-
 ring, lejede Værelse til sig og dem, & de havde nyere Glæde af den
 Liv.

Pan Vorborg spillede (i 40^{års}) en Del Komedier i det lille Ka-
 binet, Teatret som sad saa i Kongestuen. Senere lavede Flis et rig-
 tigt Theater til Salen. Tante Hanne spillede ^{godt bedre med} (nogenlunde) Bedste
 mor (beare), Bedstefar goar. Hverken Tante Anne, Onkel Peter eller
 Onkel Væ optraadte. Der fejredes gerne et Par større Selvtale
 om Ravn (Bedstefars & Grandmamas Fødselsdag m.v.), naar der
 1850. Permin's Mor's Fødselsdag - "Masheden" ^{er enis in}
 Der blev (Sletten) - "Valking" ^{Solskær}

24
da blev drikket Gaalen, affjedes Kanonene paa Volden, saa
Vindium sigtede. (Saa siden Leds Bryllup 52)

I Viborg, hvor Nicolaj Kranz kom i Skole, boede Onkel Na
& Tante Nanna Tang, og hos dem kom han meget. Der boede
og en Beddijon, da han var i Skole. I Viborg spillede ogsaa
ivrigt Comedie, & Tante Nanna, som sang høit, optraadte med
Lans som „Mad. Schmidt i Lenboom, Fridum i „Akkatten“ o. s. v.

-- Naar Bønnen besøgte Grandmama, var det den største
Gaade „at faa Lov at se Solulejetøjet. Det var en større Samling,
nijdelig Service: 2 vinder. Bakker med 6 Par Kopper, The-Kaffe &
Chokolade, 2 maae Kanauer (som kunde sligede med rigtig Kaffee)
2 Tobaksfiske & nogle Figurer, 1 Jæger som skød efter en Fugl
i et Træ, 1 Høne ved et Bord, som gav en Tjener et Beer. De stæv
sig for et strandet Skib, sine for Franckrig, & skulde vist være bestemt
til det russiske Hof. En Præst havde købt det paa Strandings-
auktion og forære det til sin Bispe (Køefod) Søn. Grand-
mama opbevarede det for sine Sønner, men Niels Køefod har
nu faaet det med, da han giftede sig med Frim Reisenbergs.
(Mer men at han høit, at han siden i Pengeamlelykkes har
solgt det hele). Niels Køefod, som havde Vrimgaard i Arve-
faaet for Viborg, kom som ring flod Mand ogsaa ofte paa Viborg

57 30

Tenue købte han Beringgaard (ved Kötubani?) men døde i
Vestindien (ved Toldraamt?) Hans Kone, Børn blev herlige
Sønner Sofus, Datteren Lise, gift med Vinhandler Linder.

Elisabeth Linder eneste Barn. -

Da Peder Tang byggede Portlaamt, lod han en Klokke
støbe dertil i Randers, hvorefter sattes følgende, af Noddekor forfat-
tede Vers:

Paa det at Tidens rask Tang,

gik Vorborg kinde høres,
derfor lod Peder Tang den
hos Raamis Klokkestøber
i Randers færdig gøres

Den Klokke var Peder Tang særlig glad for, og for Verset lige-
sar, men da Frederik d. 6. en Gang rejste forbi Vorborg, ringedes
der saa ihærdigt med den, at den faldt ned og gik i Skjæber.
Ewald Tang, som da havde overtaget Gaarden, tog til Ringkø-
bing for at fortælle den gamle Ulykke, men da han førte Tælen
hen for Klokken, talte P. Tang med en saadan Glæde om den
at han drog hjem i den at far det sagt, og hans Farfar fik
det vist aldrig at ride!

den 5 Aug 11 Aar

Efter sin Fars Død fik Evald hans Uur af sin Mor, & viste den
Stolthed sin Skat frem for Jordejendomsene i Ladegaarden. De
betrivede hans Ejendomsret, & fik ham til som Peris at lade
det erwinne i Vandtricket, & det blev aldrig Uur mere.

Vorborgille higgedes i 1852-53 af Evald & Peter Tang i Fal-
leskabet, d. v. s. P. Tang indelod nogle Penge, men Vorborgille skik-
te efter hans Død tilfælde Vorborg.

Bevis for Tante Nannas Tang, f. Fjort, til hendes Mor, Begjinde Kjøl.
gift med Justitiarius Nole Tang

Viborg 7. Mars 1840.

Der kan af ovennævnte Billeder, lille Mønter, for et Bevis om
Udrikten for Tangs Vindue, ti de 3 første Søj af Huset med X over
er vorte, de andre er et Hus paa den anden Side Gaden hvilket man
ikke her paa tydeligt kan se. I den kare Tidligere til vorte er Koken
og Spisekøben. Vejen fører over til Skennet, men det kan vi ikke se, vi har
paa den anden Side Løin, Rogn og Ljungebakken og i Baggrunden en
Bondehøj. Naagles kan det jo ikke at det kime er paa den ene Side Viborg
Tang er saa godt nok. Det at Byen ligger paa en Bakke gør at samme
flere af Gaderne gaa saa meget skråt, at Drengene i Vinter havde
Rindeli-Baner med ad dem. - Liden der skrev og meldte mig vorte
kare gamle Onkles Død har vi ikke hørt for København; vi længes
derfor meget efter at høre om det er noget bestemt angaaende, hvad
Tante faar at leve af, og hvordan hun indretter sig og om Lotte kan
vorte nogen Pension. Carl skal vel nu snart til det Rejs. Den 25 Fe.
hvin tænkte vi ofte paa den alle, vi tilbragte den Dag i Ulrborg, Præst
gaard hos Brøtups - Vi var meget heldig med Vejet til vorte Rejs; paa
den Rejs fik vi lidt Penge, men paa Gjensyren havde vi de fleste
Frærlige. Et kortt Kl. 7 om Morgenen kørte vi Kl. 6 var vi paa Vorborg
Evald havde smalt Vogn den halve Vej, og Kestens havde indtrulst
da vi kom, derfor gik det saa raskt, Evald kørte os lige hertil, og da vi
den Dag var indmulet, kørte vi de 10 Mil i lidt over 10 timer, kan Rejsen

som jeg paa den Raadstik havde givet lidt for, var ordentlig beha-
 gelig. Paa Voerborg forstyrede vor Fornjels noget ved min Sri-
 gemors Upasselynd, som rejste sig dels af Forkølle, dels af Her-
 medatkeke, dog da min fjerde Dage var var rar at min tog ind
 med os, var hendes Sjogdamides, forbrinden med nogen Angst
 for os. - Erald har faaet bygget et herligt, solidt og bekvemt Hu-
 us i si indviede Familie - Sjædelammint. Vi talte om at det
 vil kinde vare morsomt, dersom Dieren Tang kom her til, som jeg
 da ukjent traakte, si da kinde tage til Voerborg. Melly, venter sig
 nok i denne Maaned ^{vor Mors, Mamma} ~~der~~ er langt rarere denne, end forrige
 Gang, min dog, angstelig og det er jo ogsaa en vanskeligt Tid for
 Baiselkoner. Anne og Peter var der paa samme Tid som vi, og de
 Matrisse og Kranjs ogsaa meget famly var der eller vi her den
 gik Træn særdeles behagelig. Der var 3 Gange Seher i de 12
 Dage, vi var der; det ene var en Samling af Landmand og Bør-
 der for at afhandlle noget om Brandrieme; vi var 24 ved
 Bordet, det var ganske morsomt til en Forandring; især var der
 en lille Logesogel, som foreten er en ^{fuld og} usædvanlig fuffig og dandst
 Børde som sad til Bords med en krid Natnie paa og et stort
 kragt Forklæde bindt op for Skinden, de fleste var sig elleis
 meget ordentlig ad. - Paa Matrisse, som min har en temmelig
 stor Søn, som nok snart skal i Randers Skole, var der ingen For-
 andring at se: det er Erards Børn min har, kin er det Skade
 at de alle ligne Kranjs mere end Stulde. Erards lille Christiane
 er en nyrelig lille Pind med store klar Gjær og lygt, stærkt død-
 let Haar. Erald har herlige Tare til at kinde kinde. Min Srigu-
 moder gav mig en nygt kær Forandring, det var den Solv Lukker
 akaal eller Spand, som har tilhørt Dig og nu paa Dit Navn
 staar. Har Di ikke faaet den af Fornjens Vintner? Nielan i
 Ribe købte nok den anden, om jeg kinde set. Jeg har altid for
 Baim af findet den var deilige og Fornen de har kinde heller
 aldrig kinde egentlig gammeldags, kin de indgravede Borten

3
er efter gammel Tradition. - Det er jo Melby irant med det
store Fæis og de mange Seltealer, men hun har en god Raad,
giver i hendes Raad, som siden i mindets Raade at være Pette
kigger, dog har Gje for at alt gøre som det skal. Da jeg tog fra
Væborg, blev jeg lidt forstumpet ved Tænken om, at jeg for, naar jeg
tog derfra, enten skulde kjøre til Dij, som jeg dog altid vidste
havde savnet mig, eller til Rainsøe, hvor vi altid blev ind
taget med Glæde; Væborg var mig saa fremmed den Dag, jeg
holdt slet ikke af at tænke paa den; da vi imidlertid kom
hjem og fandt vores hyggelige Stue ren og en smuk blomster
de Hejagint, som Ind. Uden havde sendt os tillige med friske
Kiks til vores Stue, mærkede jeg at der dog ogsaa her var andre
end minis Nøe, der holdt af mig og jeg var igen tilfreds med
Bijen. - Min Digt havde af egen Drift hænge Gardiner op i Gæst
kammeret; hele Stuet var ordentlig gjort rent. Jeg havde ventet
at vi først skulde komme sildigt hjem; derfor havde jeg blot
givet Ordrer til at vi skulde have Stue, men kom vi Kl. 6 og
da jeg derfor sagde: „hvor skal vi nu faa noget Mad paa til i Aften
svarede hun ganske glad, at hun havde lavet Rødt-Cori
som Herren holdt af, ogsaa den Retantsambler foregjorde mig
hun overraskede mig ogsaa med at ^{håve} haaret en af minis
røgede Tingur, som hang ved Skorstenen for at tørre. Det gjorde
de jeg minder af, men taig dog stille, da jo Mennig var
god. - I vores Fraværelse havde det været stort Bal hos Baron
Pretran i Stulemij af hans Moders Seltsdag, hun er tillige
med en rigtig Datter i Huset hos Lønnen. Der blev der plegt
skjeldigt klaret meget over vores Fraværelse. Da vi kom hjem
om Fredag Aften, haabede vi at kunne vindgar at komme
til et Bal, som om Lørdagen var paa Klubben, men nej. Vi
hørte lidt om at vi i vor Skilling ikke godt kunde vindgar
at komme med, og da Nøe selv var af samme Mening, havde

vi dergj; kin en meget til j^e tilføje at Søndagden ikke var de 3
 Rdd. værd, som den kostede os. Torsdags var der et Seltekal for
 60 h^{er} Ruzijn, hvor der ogsaa blev dannet af de Ulyg, naar i
 Familie spillede alle Kort, det er saamant godt at j^e fik
 det lært inden j^e kom heim. Beværtningen bestod i smaa Po-
 stejer, Smørrebrød, Kage, Is og flere Forter Drikkevarer. Ruzijn
 har 2 voksne Døttre, af hvilke den ene er forlovet med en Kap-
 tain Meijer, som for Tidm er her. — Min Rejs til Allenj til
 Konfirmationum bliver der ikke noget af. Da der ingen Dagsvogn
 gaar for den Tid, maatte der lyses Vogn helt igennem, som
 Rejsen vilde i det mindste komme til at koste os 24-30
 Rdd. og dem er det ikke muligt at gøre Udrej til i Kar,
 for det samme kan j^e næsten komme til Kjøbenhavn j^e ligen
 igen, naar først Dagsvognen kommer i Gang. Her i Sommer
 sendes Morilles Vogn efter Madam Fløjn, og de har da tilhi-
 det mig at aflerjtes den, derinde det passer i Tidm som er
 det den eneste Mulighed j^e er til at komme der. Jeg har slet
 ikke hørt fra Allenj siden j^e kom heim, i Familie akter j^e
 til Jans, fordi j^e klyptes efter at være der. — Jeg kender vel
 mig selv og ved at j^e, da j^e skriver i Dag til Hovedstaden,
 saa akter det ikke igen til d. 16, derfor vil j^e lide Dig, kære
 Moder, bringe Sofie min hjærtelige Lykønskning den Dag
 Vi har ikke hørt, hvordan det egentlig trængt sammen
 med Brøndsted, kin det hørte j^e var Værborg, at hans
 Kone intet havde ahndt førend hun i Kjøbenhavn var han
 omfalt i Fædnelandet. — Vi har begge befundet os meget vel
 efter Rejsen og ikke en Gang ment at en Fortjeldes. Vi sende
 begge de kære Hilsener til Døllness og Pantone. Min Næ-
 stemme Dig tilde skitler venligt

med Din djærlige
 Næmme Gang.